

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

20 / 4 року

ПРОГРАМА

комплексного екзамену зі спеціалізації

«Декоративне мистецтво та художні промисли»

Галузь знань 0202 «Мистецтво»

Спеціальність 8.02020501 «Образотворче мистецтво»

Освітній рівень другий (магістерський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2016 – 2017 навчальний рік

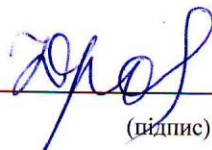
Програма комплексного екзамену зі спеціалізації «Декоративне мистецтво та художні промисли» для студентів спеціальності 8.02020501 «Образотворче мистецтво».

Розробники: Романенкова Ю. В., доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв;
Коновалова О. В., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв;
Гунька А. М., викладач кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «01» серпня 2017 року № 8

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва

(підпис)

Ю. В. Романенкова

Програму затверджено на засіданні Вченої ради Інституту мистецтв

Протокол від «04» квітня 2017 року № 7

Учений секретар

(підпис)

О. В. Коновалова

Пояснювальна записка

Програма для складання комплексного екзамену зі спеціалізації «Декоративне мистецтво та художні промисли» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено відповідно до навчального плану освітнього рівня другого (магістерського) галузі знань 0202 «Мистецтво», спеціальності 8.02020501 «Образотворче мистецтво».

Комплексний екзамен триває 2,5 астрономічні години і складається з:

1. Письмової відповіді на питання білету комплексного екзамену (теоретичний компонент), що включає питання з навчальної дисципліни «Історія декоративно-прикладного мистецтва», на яку відводиться 0,5 астрономічної години.
2. Практичної роботи на задану тему (практичний компонент), що передбачає виконання в техніках живопису чи графіки (за вибором студента) ескізу виробу з художнього металу з обранням типу та визначенням його функціональної приналежності, матеріалу, розмірів, техніки виготовлення, на яку відводиться 2 астрономічні години.

Метою комплексного екзамену є перевірка компетентностей, які були сформовані в процесі вивчення навчальних дисциплін вибіркової частини блоку формування фахових компетентностей, а саме циклу дисциплін додаткової спеціалізації «Декоративне мистецтво та художні промисли», за допомогою яких визначається рівень підготовленості магістра до професійної діяльності в галузі декоративного мистецтва та художніх промислів. Основною вимогою комплексного екзамену є демонстрація студентом рівня художньо-творчої освіченості та культури, уміння застосувати здобуті знання при здійсненні ескізування виробу з художнього металу з подальшою експлікацією.

В процесі виконання завдань комплексного екзамену зі спеціалізації «Декоративне мистецтво та художні промисли» студент має продемонструвати набуті в процесі навчання фахові компетентності (базові та спеціальні), а саме:

1. Мистецтвознавчу:

- володіння знаннями про класифікацію видів декоративно-прикладного мистецтва, специфіку декоративно-прикладного мистецтва, характерні особливості художньо-образної мови його різних видів;
- володіння вміннями відрізнити один стиль від іншого за сукупністю ознак;
- володіння знаннями з основних технік обробки металу, матеріалів, що застосовуються при виготовленні виробу в техніках емальєрства, етапів виготовлення виробу з художнього металу;
- володіння знаннями про основні стилі та течії декоративно-вжиткового мистецтва як форми створення матеріальних цінностей;
- розуміння зв'язків декоративно-прикладного мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини;
- здатності визначати техніки та матеріали, з яких створений той чи інший виріб декоративного мистецтва, знання матеріалів та технік оздоблення предметів вжитку;
- володіння фаховою термінологією.

2. Художньо-творчу:

- здатність до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі декоративно-прикладного мистецтва;
- здатності виконувати використовувати у професійній діяльності новітні художні технології, удосконалювати власну професійну майстерність та мистецьку етику;
- здатності створювати ескізи для виробів у галузі художнього металу в начерковій манері, враховуючи технологічні особливості для втілення їх у матеріалі.

Теоретичний компонент
комплексного екзамену зі спеціалізації
«Декоративне мистецтво та художні промисли»

Теоретичний компонент реалізується у процесі письмової відповіді студента на питання білету комплексного екзамену, що дає змогу виявити рівень професійної підготовленості, обумовленої знанням наукових основ у галузі декоративного мистецтва та художніх промислів, володіння загальними компетентностями з відповідно до навчальної дисципліни «Історія декоративно-прикладного мистецтва», знанням основних стилів та течій декоративно-вжиткового мистецтва від первісності до ХХ ст. як форми створення матеріальних цінностей, знанням творчості провідних майстрів в сфері декоративно-прикладного мистецтва, вмінням здійснювати морфологічний аналіз декоративно-прикладного мистецтва за різними принципами класифікації, розрізняти предмети декоративно-прикладного мистецтва за технікою оздоблення та визначати їх регіональну приналежність, вмінням здійснювати мистецтвознавчий аналіз програмних пам'яток декоративно-прикладного мистецтва. Виконання теоретичного компоненту дає змогу визначити наявність вмінь і навичок випускника, необхідних для подальшої професійної самостійної художньо-творчої діяльності у галузі декоративно-прикладного мистецтва.

Теоретичний компонент виконується в лекційній аудиторії. Термін виконання письмової відповіді на питання білету комплексного екзамену – 0,5 астрономічної години.

Перелік письмових питань до комплексного екзамену зі спеціалізації
«Декоративне мистецтво та художні промисли»
(теоретичний компонент)

1. Назвати засоби художньої виразності у ДПМ та на прикладі конкретних пам'яток надати їх вичерпну характеристику.
2. Охарактеризувати основні форми та способи декорування кераміки

доби неоліту – культури Трипілля-Кукутень та Яншао. Визначити спільні риси та розбіжності.

3. На прикладі конкретних пам'яток з курганів України визначити особливості скіфського ДПМ.

4. Дати загальну характеристику ДПМ античної Греції: домінуючі галузі, матеріали, особливості їх обробки та декору.

5. Визначити особливості традиційних художніх ремесел Китаю (бронза, фарфор, дерево), специфіку формотворення та орнаментування, символіку.

6. Виявити гуманістичні тенденції доби Італійського Ренесансу шляхом аналізу мистецтва майоліки. Проаналізувати технологію, історію виникнення, провідні центри.

7. Надати загальну характеристику предметно-просторовому середовищу доби бароко: вирішення інтер'єрів (пластика, колористика), роль тканин і дзеркал; особливості меблів (специфіка декорування, матеріали, асортимент).

8. Довести належність творів Дж. Веджвуда стилю класицизм.

9. Визначити особливості стилю модерн на прикладі творів Р. Лаліка, Л.-К. Тіффані.

10. Визначити характерні риси ДПМ України у контексті історико-етнографічного районування та природно-кліматичних умов.

11. Назвати провідні види декоративно-прикладного мистецтва і на прикладі конкретних пам'яток виявити зв'язок функції, матеріалу і конструктивно-формотворчих технік.

12. Охарактеризувати стилі давньогрецького вазопису, форми посудин та їх функції.

13. Дати загальну характеристику ДПМ античного Риму: домінуючі галузі, матеріали, особливості їх обробки та декору.

14. Визначити функціональні особливості та матеріали нецке та окімоно. Проаналізувати типологію (різновиди) та символіку.

15. Надати загальну характеристику ДПМ Візантії: відомості про кераміку та скло, художній метал, дерево, слонову кістку та ткацтво.

16. Визначити особливості ДПМ романського стилю. Охарактеризувати меблі та зразки збереженого текстилю («Килим з Байє»).
17. Визначити особливості ДПМ готичного стилю, специфіку формотворення та декору провідних видів (кераміки, художньої обробки металу та дерева).
18. Проаналізувати предметно-просторове середовище доби Ренесансу: вирішення інтер'єрів (пластика, колористика); особливості меблів (асортимент, матеріали, специфіка декорування).
19. Проаналізувати творчість Бернара Паліссі (1510-1589): особливості роботи з матеріалом, принципи декорування, колористику. Довести зв'язок творчої та наукової діяльності майстра з ренесансним гуманістичним світоглядом.
20. Проаналізувати творчість Андре Шарля Буля (1642-1732): особливості конструкції, технік декорування (інтарсія, маркетрі).

Практичний компонент

Практичний компонент дає змогу виявити індивідуальні творчі здібності, образне мислення та надає можливість проявити власні вміння створювати ескізи для ювелірних виробів у начерковій манері, враховуючи технологічні особливості виготовлення їх у матеріалі. Володіючи знаннями про класифікацію видів декоративно-прикладного мистецтва, специфіку декоративно-прикладного мистецтва, характерні особливості художньо-образної мови його різних видів уміти вірно та виразно промоделювати форму.

Практичне завдання реалізується у процесі виконання в техніках живопису чи графіки (за вибором студента) ескізу виробу з художнього металу з обранням типу твору та визначенням його функціональної приналежності, матеріалу, розмірів, техніки виготовлення. Оцінюватимуться завершеність ескізу ювелірного виробу, чітке обрання типу твору, його

функціональної приналежності, композиційне вирішення ескізу, колорит та чітке визначення його технологічного шляху втілення в матеріалі.

Термін виконання практичного завдання – 2 астрономічні години. Для виконання практичного завдання студент повинен мати з собою наступні матеріали: папір формату А-4, акварельні чи гуашеві фарби, пензлі, гумка, олівці, туш, пера.

Критерії оцінювання знань при складанні комплексного екзамену

Рейтингова оцінка	Кількість балів	Критерії оцінювання
A	90 – 100	ставиться за глибоке оволодіння програмним матеріалом; уміння диференціювати та уніфікувати знання; здатність і готовність до самостійного оцінювання різноманітних мистецьких явищ; спроможність встановлювати різницю між фактами і наслідками; використовувати знання в практичній діяльності, виявляючи особисту позицію; уміння здійснювати на професійному рівні ескізування виробу з художнього металу, обранням типу твору та визначенням його функціональної приналежності, матеріалу, розмірів, техніки виготовлення
B	82 – 89	ставиться за повні і змістовні знання програмного матеріалу; за здатність і уміння правильно викладати основні поняття та використовувати засвоєні знання в конкретних ситуаціях мистецького спрямування; достатньо високий рівень уміння здійснювати ескізування виробу з художнього металу, обранням типу твору та визначенням його функціональної приналежності, матеріалу, розмірів, техніки виготовлення без суттєвих помилок
C	75 – 81	ставиться за достатньо міцні знання фахового обов'язкового матеріалу, гарний рівень знань та умінь з незначною кількістю помилок, за використання набутих знань та умінь при здійсненні ескізування виробу з художнього металу, обранні типу твору та визначенні його функціональної приналежності, матеріалу, розмірів, техніки виготовлення
D	69 – 74	ставиться за знання програмного матеріалу але письмова відповідь не повна та не обґрунтована (відсутні приклади засвоєння знань в конкретних ситуаціях мистецького спрямування); посередній рівень знань та умінь із значною кількістю недоліків при здійсненні ескізування виробу з художнього металу, обранні типу твору та визначенні його функціональної приналежності, матеріалу, розмірів, техніки виготовлення, недостатні уміння використання художніх матеріалів
E	60 – 68	ставиться за знання програмного матеріалу, які продемонстровано без обґрунтування та не наведено приклади їх використання в певних ситуаціях мистецького спрямування; мінімально припустимий рівень знань та умінь із значною кількістю недоліків при здійсненні ескізування виробу з художнього металу, обранні типу твору та визначенні його функціональної приналежності, матеріалу, розмірів, техніки виготовлення
FX	34 – 59	ставиться за відсутність відповіді; незнання переважної частини фахового обов'язкового матеріалу, істотні помилки у здійсненні ескізування виробу з художнього металу, обранні типу твору та визначенні його функціональної приналежності, матеріалу, розмірів, техніки виготовлення

Література

1. Антонович Є. А. Декоративно-прикладне мистецтво: навчальний посібник / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Є. Станкевич; ред. Т. О. Головіна. - Львів: Світ, 1993. - 272 с.: кольор. іл. (Наявний в бібліотеці Київського університету імені Бориса Грінченка в кількості 11 примірників)
2. Банк А. В. Прикладное искусство Византии IX-XII вв.: очерки / А. В. Банк; [ред. В. Г. Луконин]; Акад. наук СССР, Отд-ние истории, М-во культуры СССР, Ин-т востоковедения, Гос. Эрмитаж. – М.: Наука, 1978. - 203 с.: 55 л. ил. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)
3. Бирюкова Н. Ю. Западноевропейское прикладное искусство XVII–XVIII веков / Н.Ю. Бирюкова. – Л.: Искусство. Ленингр. отд-ние, 1972. – 239 с.: ил. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)
4. Буткевич Л. М. История орнамента: учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений, обучающихся по спец. «Изобразительное искусство» / Л. М. Буткевич. - М.: Гуманит. издат. центр ВЛАДОС, 2010. - 267 с.: ил. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)
5. Герман М. Ю. Модернизм. Искусство первой половины XX в. / М. Ю. Герман. – 2-е изд., испр. – СПб.: Азбука-классика, 2005. – 478 с.: ил. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)
6. Кроу Дж. Справочник для ювелиров/Дж. Кроу. – М.: Арт-родник, 2008. – 176 с. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)
7. Куманин И. Материалы для ювелирных изделий/ И. Куманин, Б. Лившиц. – М.: Астрель, 2013. – 290 с. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)

8. Мак-Коркодейл Ч. Убранство жилого интерьера. От античности до наших дней / Чарльз Мак-Коркодейл. – М.: Сварог и К, 1990. – 248 с.: ил. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)
9. Моран А. де. История декоративно-прикладного искусства: от древнейших времен до наших дней: с приложением статьи Жеральда Гассио-Талабо о дизайне / Анри де Моран; [пер. с фр. Н. И. Столяровой и Л. Д. Липман]. – М.: Искусство, 1982. - 576 с.: ил. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)
10. Никифоров Б. Ювелирное искусство: Учеб. пособие / Б. Никифоров, В. Чернова. – Ростов н/Д.: Феникс, 2006. – 249 с. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)
11. Новиков В. Ручное изготовление ювелирных украшений/В. Новиков, В. Павлов. – Л.: Политехника, 1991. 208 с. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)
12. Салтыков А. Б. Самое близкое искусство: научное издание / Салтыков А.Б. - М.: Просвещение, 1969. - 295 с.: ил. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)
13. Соколова Т. М. Орнамент - почерк эпохи / Т. М. Соколова. - Ленинград: Аврора, 1972. - 175 с.: ил. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)
14. Флеров А. Материаловедение и технология художественной обработки металлов/А. Флеров. – М.: Изд-во «В. Шевчук», 2001. – 288 с. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)
15. Шаталова И. Стили ювелирных украшений/И. Шаталова. – М.: «6 карат», 2004. – 104 с. (наявний в електронній бібліотеці кафедри за посиланням: <https://yadi.sk/d/RtFQozII386PUe>)